

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kuntien valti-
onosuuslain ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelus-
ta ja valtionosuudesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntien valtionosuuslakia ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntien valtionosuuslakia siten, että kunnille myönnettävästä yleisen valtionosuuden perusosasta tehdään edunvalvonta-, kuluttajaneuvonta- ja elatustukitehtävien siirrosta kunnilta valtiolle ja Kansaneläkelaitokselle johtuvat vähennykset. Vähennykset ovat yhteensä 3,75 euroa asukasta kohden eli noin 19,77 miljoonaa euroa. Lisäksi ehdotetaan, että yleisestä valtionosuudesta vähennetään vuonna 2009 KuntaIT:n toiminnan rahoittamiseksi 0,96 euroa asukasta kohden, yhteensä noin 5 miljoonaa euroa.

Kuntien valtionosuuslakia ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia ehdotetaan lisäksi

tarkennettavaksi kuntajakomuutoksissa siten, että laissa säädettäisiin kuntien kokonaisliitoksissa valtionosuuksien määräytyvän uuden tai laajentuvan kunnan asukasluvun sekä yhdistettyjen valtionosuusperusteiden mukaan. Osaliitoksen voimaantulovuonna laajentuva kunta saisi siirtyvän asukasluvun mukaisen osan niistä valtionosuuksista, jotka supistuva kunta olisi saanut, jos kuntajaonmuutosta ei olisi tehty. Kunnanjakotapauksissa muutettaisiin laskennan perusteena olevan asukasluvun määräytymisaikaa loka-kuusta voimaantulovuotta edeltävään vuodenvaihteeseen.

Esitys liittyy vuoden 2009 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Kuntien yleisestä valtionosuudesta säädetään kuntien valtionosuuslaissa (1147/1996). Yleinen valtionosuus muodostuu perusosasta ja olosuhdelisistä. Perusosa on kytketty yleisen valtionosuuden keskimääräiseen euromäärään ja kunnan saama perusosa saadaan kertomalla tämä määrä kunnan asukasluvulla. Kuntien valtionosuuslain 3 §:n mukaan valtionosuuksien keskimääräiset euromäärät vahvistetaan vuosittain seuraavaa varainhoitovuotta varten. Vuonna 2008 yleisen valtionosuuden perusosa on 29,06 euroa asukasta kohden.

Lain 27 §:n mukaan kunnalle myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään vuodesta 2006 lukien 10,75 euroa kunnan asukasta kohden vuosina 1997 ja 1998 toteutettujen julkisen talouden säästöpäätösten sekä vuodesta 2006 voimaan tulevien yleisen valtionosuuden määräytymisperusteiden muutosten vuoksi. Lisäksi vuosina 2007 ja 2008 myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään 0,96 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien yhteisen tietojärjestelmän kehittämiskustannusten eli KuntaIT toiminnan rahoittamiseksi. Kunnalle vuosina 2008—2010 myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään 0,37 euroa asukasta kohden viranomaisradioverkon rahoittamiseksi.

Yleisen valtionosuuden olosuhdelisillä tarkoitetaan saaristo-, syrjäisyys, taajamarakennep- ja kielillisää sekä asukasluvun muutokseen perustuvaa lisää.

Kunta- ja palvelurakennemuutostukseen liittyvät tehtäväsiirrot

Kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetun lain (169/2007) 8 §:ssä linjattiin eräiden tehtävien siirtoa kunnilta valtiolle ja Kansaneläkelaitokselle. Näitä tehtäviä ovat holhoustoimen edunvalvontapalvelut, kuluttajaneuvonta ja elatustukitehtävät. Tehtäväsiirrot oli tarkoitus toteuttaa erillisillä laeilla kustannusneutraalisti valtio-kunta -suhteessa.

Edunvalvontapalvelutehtävä on siirretty kunnilta valtiolle laeilla holhoustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä (575/2008), holhoustoimesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta (576/2008) sekä valtion oikeusaputoimistoista annetun lain 6 §:n muuttamisesta (577/2008). Lait tulevat voimaan vuoden 2009 alusta, jolloin myös edunvalvontapalvelut siirtyvät oikeusaputoimistojen tehtäväksi. Hallituksen esityksen (HE 45/2008 vp) mukaan kuntien menot vähenevät muutoksen perusteella noin 3,8 miljoonaa euroa sekä tulot vähenevät 11,3 miljoonaa euroa.

Kuluttajaneuvontatehtävän siirrosta kunnilta valtiolle on annettu hallituksen esitys laeiksi kuluttajaneuvonnasta sekä Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n ja Ahvenanmaan itsehallintolain 30 §:n muuttamisesta (HE 54/2008 vp). Laki on tarkoitettu voimaan vuoden 2009 alusta, jolloin kuluttajaneuvonta siirtyisi ensisijaisesti maistraattien vastattavaksi. Hallituksen esityksen mukaan siirto vähentää kunnille maksettavia valtionosuuksia ja korvauksia 4,8 miljoonaa.

Elatustukitehtäviä on siirretty kunnilta Kansaneläkelaitokselle elatustukilaila (580/2008). Laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2009, josta lähtien Kansaneläkelaitos vastaa elatustuen toimeenpanosta ja elatusavun perinnästä. Hallituksen esityksen (HE 49/2008 vp) mukaan vuonna 2009 on tarkoitus ehdottaa valtion talousarvioon, sosiaali- ja terveysministeriön pääloukkaan uutta elatustuen määrärahamomenttia, jolle on talousarviossa varattu elatustuen maksamista varten noin 122 miljoonaa euroa vuodelle 2009 siirron ajankohta huomioiden. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuusmomentilta tullaan talousarvioesityksen mukaisesti vähentämään valtiolle näin syntyvien kustannusten nettomäärää vastaavasti vuonna 2009 noin 72 miljoonaa euroa ja myöhemminä vuosina vuoden 2009 hinnoin noin 96 miljoonaa euroa. Elatustuen etuuskulujen lisäksi valtio vastaa elatustuen toimeenpanosta Kansaneläkelaitokselle syntyvistä hallintokuluisista, joiden vuotuinen määrä tarkentuu myöhemmin ja joita vastaava osuus on tarkoitus

vähentää yleiseltä valtionosuusmomentilta kustannusneutraliteetin toteuttamiseksi.

Peruspalveluohjelman 2009—2012 mukaan kunnallinen kuluttajaneuvonta ja holhoustoimen edunvalvontapalveluiden järjestäminen siirretään kustannusneutraalisti valtion järjestettäväksi ja rahoitettavaksi vuoden 2009 alusta. Siirrot vähentävät kunnille maksettavia valtionosuuksia ja korvauksia yhteensä 18,4 milj. euroa, josta kuluttajaneuvonnan osuus on 4,8 milj. euroa ja edunvalvonnan osuus 13,6 milj. euroa.

KuntaIT

Sisäasiainministeriöön perustettiin vuonna 2006 kuntien tietohallintokehitystä ohjaava KuntaIT -yksikkö. Se toimii verkostomaisesti yhteistyössä kuntasektorin, valtionhallinnon ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa toteuttaen toimenpiteitä ja hankkeita vuosisuunnitelmansa mukaisesti. Tässä tarkoituksessa se muun ohella koordinoi toimialaansa kuuluvien palvelujen kehittämistoimintaa valmistelemalla ja toteuttamalla kehittämissuunnitelmia ja kärkihankkeita, edistää palveluinnovaatioiden sekä tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien toimintatapojen kehittämistä ja käyttöönottoa toimialallaan sekä edistää kuntien tietohallinnon hankintayhteistyötä.

KuntaIT-yksikön perustaminen on osa julkishallinnon tietohallinnon kokoamisen ja kehittämisen laajempaa kokonaisuutta, jossa päämääränä on koko julkisen hallinnon yhteinen tietohallintotoimija (jonka työnimi on JulkIT). Tarkoitus on, että KuntaIT:n toiminta yhdistetään jossain vaiheessa osaksi tätä toimintaa.

KuntaIT:n perustoiminta on rahoitettu vuosina 2007 ja 2008 vähentämällä yleisestä valtionosuudesta 0,96 euroa eli yhteensä noin 10 miljoonaa euroa. Perustoimintaan kuuluvia menoja ovat yksikön henkilöstö- ja muut vastaavat menot sekä kuntia ja muuta julkishallintoa palvelevan tietohallintotoimintaympäristön strategioiden, arkkitehtuurien sekä muiden yhteentoimivuuden ja yhteisten palvelujen edistämiseen liittyvien toimien menot. Kansallisten toimijoiden tiiviillä yhteistyöllä pyritään eliminoimaan päällekkäisyyksien syntyminen ja varmistamaan, että uudis-

tustoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä kunnissa että valtiolla.

KuntaIT -toiminnassa ohjataan 2007—2008 käynnistyneitä hankkeita, joissa toteutetaan uusia, asiakaslähtöisiä palveluja koko kuntasektorin käyttöön. Hankkeilla kehitetään tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvia toteutuksia ja toimintamalleja, jotka koskevat kuntien johdon ja päättäjien johtamisen tietojärjestelmiä, asiakas- ja yhteispalvelua, lasten ja nuorten kehittymistä kunnan palveluympäristössä, rakentamisen, muuttamisen ja asuminen palvelujen sähköistämistä, hankintatoimea sekä kuntien rekrytointi- ja sijaisuusjärjestelmien ajanmukaistamista työvoiman saatavuuden varmistamiseksi. Kehittämissuunnitelmissa on painopisteenä on kehittämistyön tulosten jalkauttamisen suunnittelussa ja järjestämisessä. KuntaIT-yksikössä valmistellaan myös JHS-järjestelmän julkishallinnon tietohallintoa koskevat suositukset.

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (145/2006) tarkoitettu neuvottelukunta (Juhta) toimii KuntaIT -yksikön ohjausryhmänä ja rahoituksen suuntaajana. KuntaIT:n perustaminen on osa kehittämissuunnitelmaa, jonka lopputuloksena on koko julkisen sektorin tietohallintotoimijan perustaminen. KuntaIT -yksikkö toimii jo nyt tiiviissä yhteistyössä valtion IT -johtamisyksikön (ValtIT) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon kansallisesti vastuullisten toimijoiden kanssa.

Valtionosuudet kuntajaon muutostapauksissa

Kuntajaon muuttamisesta säädetään kuntajakolaissa (1196/1997). Kuntajaon muutokset voidaan jakaa kolmeen eri luokkaan, kuntajaon muutoksiin, joissa syntyy uusi kunta tai kuntien lukumäärä vähenee (*kokonaisliitokset*), kunnan alueen supistumista tai laajenemista tarkoittavat, mutta ei kuntien lukumäärää vähentävät muutokset, (*osaliitokset*), sekä muutokset, joissa kunta jaetaan muiden kuntien kesken siten, että kuntien määrä vähenee (*kunnanjakoliitos*). Kokonaisliitoksiin voi liittyä myös osaliitoksia. Esimerkiksi Savonlinnan ja Savonrannan kuntien kokonaislii-

tokseen liitetään osaliitoksella alue Enonkosken kunnasta.

Kuntajaon muutoksiin liittyy kahdenlaisia valtionosuuksiin liittyviä asioita: kuntien valtionosuuksien määräytyminen kuntajaon muutoksen jälkeen ja kunnille maksettava korvaus valtionosuuksien vähenemisen johdosta.

Kuntien valtionosuuksista ja valtionosuuksien tasauksesta säädetään kuntien valtionosuuslaissa, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetussa laissa (733/1992, jäljempänä *STVOL*) sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (635/1998).

Kuntien valtionosuuden määräytymisestä kuntajakotilanteissa on säännöksiä vain kunnanjakotapauksiin. Kuntien valtionosuuslain 22 a §:n mukaan yhdistettäessä kuntaa kahteen tai useampaan kuntaan valtionosuudet ja valtionosuuksien tasaus lasketaan lakkaavan kunnan alueen osalta uusien tai laajentuvien kuntien osalta lakkaavan kunnan niiden tietojen perusteella, jotka ovat kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksien määräämisen perusteena. Kunnan alueiden asukasluvun perusteena pidetään väestötietolain mukaisia vahvistamisvuoden lokakuun lopun väestötietoja. *STVOL* 16 b §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksia laskettaessa käytetään edellä mainituissa kuntajakomuutoksissa sellaisia kertoimia (työttömyys-, sairastavuus-, päivähoito-, vammais-, lastensuojelu, syrjäisyyskerroin) sekä otetaan huomioon sellainen työttömien lukumäärä, jotka perustuvat edeltävän vuoden kuntajakoon. Myöhempien vuosien valtionosuuksia laskettaessa käytetään kerrointen laskemiseen uusien tai laajentuvien kuntien tietoja.

Laissa ei säädetä erikseen valtionosuuksien määräytymisestä kokonaisliitoksissa tai jakamisesta osaliitoksissa, vaan näihin sovelletaan valtionosuuslain säädännön yleisiä säännöksiä. Kokonaisliitoksessa on valtionosuudet laskettu kuntajaon voimaantulovuonna ottaen huomioon kuntaliitoskuntien yhteinen asukasluku. Kuntien yleisen valtionosuuden osalta on laskettu, onko uusi kunta oikeutettu saamaan yhdistettyjen tietojen perusteella esimerkiksi syrjäisyys- ja saaristolaisän. Valtionosuuksien tasaus on laskettu kuntajaon

voimaantulovuodelle yhdistämällä tiedot ja laskelmaa on käytetty tasauksen perusteena myös kuntajaon voimaantuloa seuraavana vuonna. Sosiaali- ja terveystoimen valtionosuuksissa on kertoimia laskettaessa yhdistetty kertoimen perusteina olevat kuntakohittaiset luvut ja laskettu näiden pohjalta uuden kunnan kertoimet.

Osaliitoksissa kuntajaon muutoksen kohteena olevat kunnat ovat saaneet valtionosuudet ja valtionosuus on tasattu entisiin perusteisiin eikä kuntajaon muutoksen vaikutusta niihin ole otettu huomioon kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna eikä tasauksessa sitä seuraavanakaan vuonna. Täten esimerkiksi vuonna 2005 voimaantulleen Seinäjoen ja Peräseinäjoen kokonaisliitoksen yhteydessä toteutetussa Ilmajoen kunnan aluetta koskeneessa osaliitoksessa, Seinäjoen kaupunki ei saanut vuonna 2005 siirtyvän osaliitosalueen osalta valtionosuuksia, vaikka siirto koski yhteensä 224 asukasta ja alueella sijaitti koulu.

2 Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntien valtionosuuslakia siten, että kunnille myönnettävästä yleisen valtionosuuden perusosasta tehdään edunvalvonta-, kuluttajaneuvonta- ja elatustukitehtävien siirrosta kunnilta valtiolle ja Kansaneläkelaitokselle johtuvat vähennykset. Vähennykset ovat yhteensä 3,75 euroa asukasta kohden, yhteensä noin 19,77 miljoonaa euroa.

Kuntien valtionosuuslain 27 §:ään ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuonna 2009 myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään, vuosina 2007—2008 toteutettua menettelyä vastaavasti, 0,96 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien yhteisten tietojärjestelmien kehittämiskustannusten rahoittamiseksi. Tätä valtionosuuksien vähenystä vastaava euromäärä, eli noin 5 miljoonaa euroa, on tarkoitus ottaa valtion talousarvioon käytettäväksi mainittuihin tietojärjestelmien kehittämiskustannuksiin. Määräraha olisi siirtomääräraha, jota voitaisiin käyttää kolmena vuotena.

Kuntien valtionosuuslakia ja *STVOL*:ia ehdotetaan lisäksi tarkennettavaksi siten, että laissa säädettäisiin valtionosuuksien määräy-

tyvän uuden tai laajentuvan kunnan asukasluvun sekä yhdistettyjen valtionosuusperusteiden mukaan. Osaliitoksien osalta ehdotetaan säädettäväksi, että osaliitoksen voimaantulovuonna laajentuva kunta saisi siirtyvän asukasluvun mukaisen osan niistä valtionosuuksista, jotka supistuva kunta olisi saanut, jos kuntajaonmuutosta ei olisi tehty. Kunnanjakotapauksissa muutettaisiin STVOL:n pykälänumerointia sekä laskennan perusteena olevan asukasluvun määräytymisaikaa loka-kuusta voimaantulovuotta edeltävän vuodenvaihteeseen. Muutoksien tarkoituksena on, että valtionosuudet vastaisivat kuntajaonmuutosta.

3 Esityksen vaikutukset

Edunvalvontapalveluiden siirron johdosta kuntien yleisen valtionosuuden perusosaa vähennettäisiin noin 9,9 miljoonaa euroa, josta 9,76 miljoonaa euroa kohdennettaisiin oikeusministeriön hallinnonalalla oikeusaputoimistojen toimintamenoihin.

Kuluttajaneuvonnan siirron johdosta yleisestä valtionosuudesta vähennettävä määrä noin 4,8 miljoonaa kohdistetaan siten, että 4,7 miljoonaa euroa siirretään maistraattien toimintamenoihin ja 100 000 euroa Kuluttajaviraston toimintamenoihin.

Elatustukitehtävän siirron johdosta yleisestä valtionosuutta vähennettäisiin noin 5 miljoonaa euroa, joka siirrettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön pääluokkaan. Elatustukitehtävän siirrosta aiheutuvat muutokset sosiaali- ja terveydenhoidon valtionosuuksiin toteutetaan erillisellä hallituksen esityksellä.

Ehdotuksella jatkettaisiin KuntaIT:n toiminnan rahoitusta vuonna 2009 aiempien vuosien eli vuosien 2007 ja 2008 mukaisesti. Ehdotus merkitsisi kuntien yleisen valtionosuuden vähentämistä 0,96 eurolla asukasta kohden vuonna 2009 eli se vähentäisi kuntien yleistä valtionosuutta noin 5 miljoonalla eurolla. Vastaava euromäärä kohdennetaan valtion talousarviossa KuntaIT:n toiminnan rahoittamiseksi.

Valtionosuuksien määräytymistä kokonaisliitoksissa koskevat ehdotukset eivät muuttaisi nykyistä käytäntöä. Ehdotus muuttaisi kuitenkin nykyistä käytäntöä osaliitoksissa. Osa-

liitoksien perusteella ei ole aiemmin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna otettu huomioon osaliitoksen aiheuttamia asukaslukumuutoksia ja sen vaikutuksia valtionosuuksiin tai valtionosuuksien tasaukseen. Ehdotettu muutos on laskennallisesti yksinkertaisesti toteutettavissa. Muut laskentatavat edellyttäisivät tietoja, esimerkiksi asukaskoh-taisia verotietoja, joita ei ole joko välttämättä saatavissa tai jotka vaikeuttaisivat olennaisesti laskennan suorittamista. Kunnanjakotapauksia koskevan asukasluvun määräytymistä koskevan säännöksen muutos mahdollistaa valtionosuuksien laskennan aiempaa aikaisemmassa vaiheessa.

Ehdotus vaikuttaisi päätetyissä kuntajaon muutoksissa eniten Helsingin kaupungin ja Sipoon kunnan saamiin valtionosuuksiin ja valtionosuuksien tasaukseen. Sipoon asukasluku vähenee osaliitoksen perusteella vuonna 2009 noin 2 000 asukasta ja vastaavasti Helsingin kaupungin asukasluku tällä sekä Vantaan kaupungista siirtyvällä vähäisellä määrällä. Lisäksi kokonaisliitoksien yhteydessä toteutettavien osaliitoksien perusteella Hattulan asukasluku vähenee noin 32 henkilöllä Hämeenlinnan kuntaliitoksen perusteella sekä Enonkosken yhdellä henkilöllä Savonlinnan kuntaliitoksen perusteella.

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä hallinnollisia vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu yhteistyössä valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken. Asia on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

Esitys liittyy vuoden 2009 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2009 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kuntien valtionosuuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun kuntien valtionosuuslain (1147/1996) 22 a § ja 27 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, ensimmäinen laissa 1144/2000 ja jälkimmäinen laissa 1376/2007 sekä

lisätään lakiin uusi 22 b ja 22 c § sekä 27 §:ään, sellaisena kuin sen on laissa 1068/2005 ja mainitussa laissa 1376/2007, uusi 4 momentti seuraavasti:

22 a §

Valtionosuuksien määräytyminen kuntajaon muutoksissa

Uuden kunnan perustamista tai kuntien lukumäärän vähenemistä tarkoittavan kuntajaon muutoksen vuoksi kunnan valtionosuudet sekä valtionosuuksien tasaus lasketaan kunnan niiden tietojen perusteella, jotka ovat kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksien määräämisen perusteena.

Kunnan asukasluvun perusteena pidetään kuntajaon muutoksen kohteena olevien kuntien yhteenlaskettuja väestötietolain mukaisia kuntajaon muutoksen voimaantulovuotta edeltävän vuodenvaihteen väestötietoja.

22 b §

Valtionosuuksien määräytyminen kunnan osaliitoksissa

Jos kunnan alue supistuu tai laajenee kuntajaon muutoksen vuoksi, mutta kuntien määrä ei vähene, laajentuvan kunnan valtionosuudet sekä valtionosuuksien tasaus lasketaan kunnan laajentuvan alueen osalta niiden tietojen perusteella, jotka ovat kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna supistuvan kunnan valtionosuuksien määräämisen perusteena.

Supistuvan kunnan valtionosuudet ja valtionosuuksien tasaus jaetaan kuntajaon voimaantulovuonna supistuvan ja laajentuvan kunnan tai laajentuvien kuntien kesken siinä suhteessa, jossa supistuvan kunnan asukaslu-
 ku jakautuu niiden kesken.

Opetus- ja kulttuuritoimessa laskennallisiin opiskelija-, opetustunti-, ohjaustunti-, opiskelijaviikko-, opiskelijatyövuosi- ja henkilötyövuosimääriin perustuva valtionosuus myönnetään niille kunnille, jotka kuntajakoa muuttaessa saavat hoidettavakseen kyseisten palveluiden järjestämisen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotulon tasaukseen ja perustamiskustannusten valtionosuuksien perusteisiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna.

22 c §

Valtionosuuksien määräytyminen kunnan alueen jakamistapauksissa

Kuntaa kahteen tai useampaan kuntaan yhdistettäessä lasketaan lakkaavan kunnan alueen osalta uusien tai laajentuvien kuntien valtionosuudet ja valtionosuuksien tasaus lakkaavan kunnan niiden tietojen perusteella, jotka olisivat kuntajaon muutoksen voimaan-

tulovuoden valtionosuuksien määräämisen perusteena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut valtionosuudet jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna uusien tai laajentuvien kuntien kesken siinä suhteessa, jossa lakkaavan kunnan asukasluku jakautuu muiden kuntajaon muutoksen kohteena olevien kuntien kesken.

Opetus- ja kulttuuritoimen laskennallisiin opiskelija-, opetustunti-, ohjaustunti-, opiskelijaviikko-, opiskelijatyövuosi- ja henkilötyövuosimääriin perustuva valtionosuus myönnetään niille kunnille, jotka kuntajakoa muutettaessa saavat hoidettavakseen kyseisten palveluiden järjestämisen.

Kunnan alueiden asukasluvun perusteena pidetään väestötietolain mukaisia kuntajaon muutoksen voimaantulovuotta edeltävän vuodenvaihteen väestötietoja.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotulon tasaukseen ja perustamiskustannusten valtionosuuksien perusteisiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna.

27 §

Yleisen valtionosuuden perusteena oleva euromäärä

Kunnalle vuonna 2009 myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään 0,96 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien yhteisten tietojärjestelmien kehittämiskustannusten rahoittamiseksi.

Kunnalle myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään vuodesta 2009 lukien 3,75 euroa kunnan asukasta kohden sen vuoksi, että edunvalvonta-, kuluttajaneuvonta- ja elatustukitehtävät siirtyvät kunnilta valtiolle ja Kansaneläkelaitokselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 16 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä elokuuta 1992 sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) 16 b §, sellaisena kuin se on laeissa 1145/2000 ja 1069/2005, seuraavasti:

16 b §

Eräiden kertoimien määräytyminen ja työttömien lukumäärän huomioon ottaminen kuntajakoa muutettaessa

Kuntien valtionosuuslain 22 a §:ssä tarkoitettua kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan sellaisia tämän lain 13—15, 15 a ja 15 b sekä 16 §:ssä tarkoitettuja kertoimia, jotka saadaan laskemalla yhteen asianomaisten kuntien kunkin kertoimen perusteet. Kuntien valtionosuuslain 22 b §:ssä tarkoitettua kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan laajentuvan kunnan valtionosuuksia laskettaessa laajenevan alueen osalta supistuvan kunnan tämän lain mukaisia kertoimia. Kuntien valtionosuuslain 22 c §:ssä tarkoitettua kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksia laskettaessa niitä tämän lain

13—15, 15 a, 15 b ja 16 §:ssä tarkoitettuja kertoimia, jotka perustuvat edeltävän vuoden kuntajakoon. Myöhempien vuosien valtionosuuksia laskettaessa käytetään kertoimien laskemiseen uusien tai laajentuvien kuntien tietoja.

Edellä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan työttömien lukumäärän perusteella laskettavat kustannukset jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden jälkeisen vuoden valtionosuutta laskettaessa uusille tai laajentuneille kunnille samassa suhteessa, joka vastaa asukaskohtaisia muutoksia kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

1.

Laki**kuntien valtionosuuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun kuntien valtionosuuslain (1147/1996) 22 a § ja 27 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, ensimmäinen laissa 1144/2000 ja jälkimmäinen laissa 1376/2007 sekä

lisätään lakiin uusi 22 b ja 22 c § sekä 27 §:ään, sellaisena kuin sen on laissa 1068/2005 ja mainitussa laissa 1376/2007, uusi 4 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

22 a §

22 a §

*Valtionosuuksien määräytyminen kuntajakoa eräissä tapauksissa muutettaessa**Valtionosuuksien määräytyminen kuntajaon muutoksissa*

Kuntaa kahteen tai useampaan kuntaan yhdistettäessä lasketaan lakkaavan kunnan alueen osalta uusien tai laajentuvien kuntien valtionosuudet ja valtionosuuksien taseaus lakkaavan kunnan niiden tietojen perusteella, jotka ovat kuntajaon muutoksen voimaantulo vuoden valtionosuuksien määräämisen perusteena.

Uuden kunnan perustamista tai kuntien lukumäärän vähenemistä tarkoittavan kuntajaon muutoksen vuoksi kunnan valtionosuudet sekä valtionosuuksien taseaus lasketaan kunnan niiden tietojen perusteella, jotka ovat kuntajaon muutoksen voimaantulo vuoden valtionosuuksien määräämisen perusteena.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut valtionosuudet jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulo vuodelle uusien tai laajentuvien kuntien kesken siinä suhteessa kuin lakkaavan kunnan asukasluku jakautuu muiden kuntajaon muutoksen kohteena olevien kuntien kesken.

Kunnan asukasluvun perusteena pidetään kuntajaon muutoksen kohteena olevien kuntien yhteenlaskettuja väestötietolain mukaisia kuntajaon muutoksen voimaantulo vuotta edeltävän vuodenvaihteen väestötietoja

Opetus- ja kulttuuritoimessa laskennallisiin opiskelija-, opetustunti- ja henkilötyövuosimääriin perustuva valtionosuus myönnetään niille kunnille, jotka kuntajakoa muutettaessa saavat hoidettavakseen asianomaisten palveluiden järjestämisen.

Kunnan alueiden asukasluvun perusteena pidetään väestötietolain mukaisia vahvistamisvuoden lokakuun lopun väestötietoja.

Voimassa oleva laki

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotulon tasaukseen ja perustamiskustannusten valtionosuuksien perusteisiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna.

22 b §

Valtionosuuksien määräytyminen kunnan osaliitoksissa

Jos kunnan alue supistuu tai laajenee kuntajaon muutoksen vuoksi, mutta kuntien määrä ei vähene, laajentuvan kunnan valtionosuudet sekä valtionosuuksien tasaus lasketaan kunnan laajentuvan alueen osalta niiden tietojen perusteella, jotka ovat kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna supistuvan kunnan valtionosuuksien määrittämisen perusteena.

Supistuvan kunnan valtionosuudet ja valtionosuuksien tasaus jaetaan kuntajaon voimaantulovuonna supistuvan ja laajentuvan kunnan tai laajentuvien kuntien kesken siinä suhteessa, jossa supistuvan kunnan asukasluku jakautuu niiden kesken.

Opetus- ja kulttuuritoimessa laskennallisiin opiskelija-, opetustunti-, ohjaustunti-, opiskelijaviikko-, opiskelijatyövuosi- ja henkilötöyvuosimääriin perustuva valtionosuus myönnetään niille kunnille, jotka kuntajakoa muutettaessa saavat hoidettavakseen kyseisten palveluiden järjestämisen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotulon tasaukseen ja perustamiskustannusten valtionosuuksien perusteisiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna.

22 c §

Valtionosuuksien määräytyminen kunnan alueen jakamistapauksissa

Kuntaa kahteen tai useampaan kuntaan yhdistettäessä lasketaan lakkaavan kunnan alueen osalta uusien tai laajentuvien kuntien valtionosuudet ja valtionosuuksien tasaus

lakkaavan kunnan niiden tietojen perusteella, jotka olisivat kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksien määräämisen perusteena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut valtionosuudet jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna uusien tai laajentuvien kuntien kesken siinä suhteessa, jossa lakkaavan kunnan asukasluku jakautuu muiden kuntajaon muutoksen kohteena olevien kuntien kesken.

Opetus- ja kulttuuritoimen laskennallisiin opiskelija-, opetustunti-, ohjaustunti-, opiskelijaviikko-, opiskelijatyövuosi- ja henkilötyövuosimääriin perustuva valtionosuus myönnetään niille kunnille, jotka kuntajakoa muutettaessa saavat hoidettavakseen kyseisten palveluiden järjestämisen.

Kunnan alueiden asukasluvun perusteena pidetään väestötietolain mukaisia kuntajaon muutoksen voimaantulovuotta edeltävän vuodenvaihteen väestötietoja.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotulon tasaukseen ja perustamiskustannusten valtionosuuksien perusteisiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna

27 §

Yleisen valtionosuuden perusteena oleva euromäärä

Kunnalle vuosina 2007 ja 2008 myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään 0,96 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien yhteisen tietojärjestelmän kehittämiskustannusten rahoittamiseksi. Kunnalle vuosina 2008—2010 myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään 0,37 euroa asukasta kohden viranomaisradioverkon rahoittamiseksi.

27 §

Yleisen valtionosuuden perusteena oleva euromäärä

Kunnalle vuonna 2009 myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään 0,96 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien yhteisten tietojärjestelmien kehittämiskustannusten rahoittamiseksi.

Kunnalle myönnettävästä yleisestä valtionosuudesta vähennetään vuodesta 2009 lukien 3,75 euroa kunnan asukasta kohden sen vuoksi, että edunvalvonta-, kuluttajaneuvonta- ja elatustukitehtävät siirtyvät kunnilta valtiolle ja Kansaneläkelaitokselle.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.*

2.

Laki**sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 16 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä elokuuta 1992 sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) 16 b §, sellaisena kuin se on laeissa 1145/2000 ja 1069/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

16 b §

Eräiden kertoimien määräytyminen ja työttömien lukumäärän huomioon ottaminen kuntajakoa muutettaessa

Kuntien valtionosuuslain 22 a §:ssä tarkoitettun kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksia laskettaessa niitä tämän lain 13—15, 15 a ja 15 b sekä 16 §:ssä tarkoitettuja kertoimia, jotka perustuvat edeltävän vuoden kuntajakoon. Myöhempien vuosien valtionosuuksia laskettaessa käytetään kerrointen laskemiseen uusien tai laajentuvien kuntien tietoja.

Edellä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu kunnan työttömien lukumäärän perusteella laskettavat kustannukset jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden jälkeisen vuoden valtionosuutta laskettaessa uusille tai laajentuneille kunnille samassa suhteessa, joka vastaa asukaskohtaisia muutoksia kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna.

Ehdotus

16 b §

Eräiden kertoimien määräytyminen ja työttömien lukumäärän huomioon ottaminen kuntajakoa muutettaessa

Kuntien valtionosuuslain 22 a §:ssä tarkoitettun kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan *sellaisia tämän lain 13—15, 15 a ja 15 b sekä 16 §:ssä tarkoitettuja kertoimia, jotka saadaan laskemalla yhteen asianomaisten kuntien kunkin kertoimen perusteet. Kuntien valtionosuuslain 22 b §:ssä tarkoitettun kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan laajentuvan kunnan valtionosuuksia laskettaessa laajenevan alueen osalta supistuvan kunnan tämän lain mukaisia kertoimia. Kuntien valtionosuuslain 22 c §:ssä tarkoitettun kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan* kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksia laskettaessa niitä tämän lain 13—15, 15 a, 15 b ja 16 §:ssä tarkoitettuja kertoimia, jotka perustuvat edeltävän vuoden kuntajakoon. Myöhempien vuosien valtionosuuksia laskettaessa käytetään kertoimien laskemiseen uusien tai laajentuvien kuntien tietoja.

Edellä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu kunnan työttömien lukumäärän perusteella laskettavat kustannukset jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden jälkeisen vuoden valtionosuutta laskettaessa uusille tai laajentuneille kunnille samassa suhteessa, joka vastaa asukaskohtaisia muutoksia kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.*
